

یادداشت

گزارشی از پرونده جواد روحی و مرگش

– فقدان هر نوع دلیل قانونی درباره آتش‌زدن کلام‌الله مجید به دست موکل

ادامه‌از صفحه ۸

– نبود عنصر قانونی جرمی تحت عنوان ارتداد در قانون مجازات

اسلامی که موکل بابت آن به یک بار اعدام محکوم شده بود.

– متهم و محکوم‌کردن موکل هم به جرائم مقدمه و هم به جرم ذی‌المقدمه با این توضیح که شرط تحقق جرم بغی و افساد فی‌الارض موضوع ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی ارتکاب گسترده جرائم بر ضد امنیت داخلی یا خارجی کشور به‌طور مثال فعالیت تبلیغی علیه نظام، اغوا یا تحریک مردم به جنگ و کشتار، اهانت به رهبری و اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم بر ضد امنیت داخلی کشور است.

که موکل در کیفرخواست صادره به آن جرائم متهم شده بود و شعبه اول دادگاه انقلاب ساری علاوه بر اینکه مجموع این‌ اتهامات را مقدمه محکومیت او به جرم بغی و افساد فی‌الارض موضوع ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی قرار داده و موکل را از این باب به اعدام محکوم کرده بود، بابت هر یک از اتهامات اشاره‌شده نیز او را به ترتیب به شش ماه، دو سال، یک سال و چهار سال حبس تعزیری نیز محکوم کرده بود!

۳– مستظهر بودن پرونده به تصمیم دیوان عالی کشور آن‌هم متکی بر دو رکن مدلول رأی (فقدان قصد مقابله با نظام و اخلال در امنیت کشور از سوی موکل) و منطوق دادنامه (نقض همه محکومیت‌ها و مجازات‌ها) که هر دو این ارکان سایه سنگین بسیاری از اتهامات را از سر موکل برداشته بود.

۴– تقلیل عناوین اتهامی در کیفرخواست به دلیل: جرم‌نبودن اتهام ارتداد در قانون مجازات اسلامی و نیز توقف تعقیب برخی دیگر از اتهامات از جمله فعالیت تبلیغی علیه نظام، اهانت به رهبری، اغوا و تحریک مردم به قصد برهم‌زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار علیه یکدیگر و اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم بر ضد امنیت داخلی کشور به دلیل شمول فرمان عفو بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ رهبری.

ادامه بازداشت موقت موکل در زندان نوشهر بلاوجه و فاقد محمل شرعی و قانونی بوده است.

لازم می‌دانم در این یادداشت و برای چندمین بار از زمان قبول وکالت زنده‌یاد جواد روحی عرض کنم برخلاف مطالبی که از طرف برخی رسانه‌ها مبنی بر اعتراض مرحوم جواد روحی به اهانت به ساحت مقدس قرآن کریم از طریق آتش‌زدن منتشر شده و پیهانه‌ای برای توهین برخی افراد به آن مرحوم شده که شرعا و اخلاقا نیز مذموم و نیکویده است، ضمن تاکید مجدد بر این مهم که موکل در همه مراحل تحقیقات مقدماتی نزد ضابطان و بازپرس و همین‌طور در جلسه رسیدگی شعبه اول دادگاه انقلاب ساری منکر ارتکاب چنین عملی بوده و نه‌تنها هیچ‌ اقراری در هیچ‌یک از اوراق پرونده در این زمینه وجود ندارد، بلکه موکل از همان ابتدای بازداشت به صراحت و بارها اعلام کرده به وحدانیت پروردگار و نبوت حضرت رسول اکرم(ص) و کتاب آسمانی قرآن کریم و همه اصول دین مبین اسلام معتقد و ملتزم است و قویا در همه اظهارات خود نقش‌داشتن در هرگونه تخریب یا احراق بنا یا ساختمان در آن شب دستگیری را نیز رد کرده بود.

زینب رحیمی، خبرنگار محیط زیست: سازمان حفاظت محیط زیست به دنبال آن است که با پرونده‌سازی، رفتار ایدانی و تهدید محیط‌بانان، آنها را از پیگیری حق‌و‌حقوق قانونی خود منصرف کند.
از دو سال پیش، تعدادی از محیط‌بانان برای دریافت معوقات خود به دیوان عدالت اداری شکایت کرده‌اند. حالا که رأی به نفع آنها صادر شده، ادارات کل محیط زیست استان‌ها و یگان حفاظت محیط زیست از دادن حق قانونی آنها اجتناب می‌کنند.
تقریبا از سال ۱۴۰۰ تاکنون، حداقل ۵۰ محیط‌بان مشغول به کار، در شهرها و استان‌های مختلف در اعتراض به نگرفتن اضافه‌کاری، با شکایت‌شان از ادارات محیط زیست، محل خدمت خود را به دیوان عدالت اداری بردند. در چند ماه گذشته آرای مربوط به تعدادی از این محیط‌بانان شش‌گی، صادر و ادارات محیط زیست استان‌ها مکلف به پرداخت معوقات آنها شدند؛ اما به نظر می‌رسد ادارات محیط زیست و یگان حفاظت محیط زیست کشور قصد دارند ضمن تفسیر دل‌خواهانه از آرای صادرشده دیوان، از اجرای تکلیف قانونی خود سر باز زنند.

از سوی دیگر، محیط‌بانانی که برای دریافت معوقات خود اقدام به طرح شکایت کرده‌اند، مورد تهدید مدیران محیط زیست قرار گرفته‌اند. برای پیگیری این ماجرا با تعدادی از محیط‌بانان چند استان مصاحبه کردم که بنا بر صلاحدید و برای اینکه این افراد تحت فشار مقامات بالادستی خود قرار نگیرند، از انتشار نام خود سر باز زنند.

از سوی دیگر، محیط‌بانانی که برای دریافت معوقات خود اقدام به طرح شکایت کرده‌اند، مورد تهدید مدیران محیط زیست قرار گرفته‌اند. برای پیگیری این ماجرا با تعدادی از محیط‌بانان چند استان مصاحبه کردم که بنا بر صلاحدید و برای اینکه این افراد تحت فشار مقامات بالادستی خود قرار نگیرند، از انتشار نام خود سر باز زنند.

موضوع شکایت محیط‌بانان، اصلاح ساعت کاری، پرداخت اضافه‌کار و مزایای معوقه است. تاکنون آرای متعددی درباره کاهش ساعت کاری و پرداخت معوقات سال‌های قبل محیط‌بانان از سوی دیوان عدالت اداری صادر شده و حتی بعد از بررسی کارشناسی مستندات و مدارک، مبلغی که سازمان محیط زیست باید به هر یک از این محیط‌بانان شاکی پرداخت کند، مشخص شده است. طبق این آرا، سازمان محیط زیست

اگر توان پرداخت مبلغ مربوط به اضافه‌کاری محیط‌بانان را ندارد، باید ساعت کاری آنها را کاهش دهد. اما سازمان محیط زیست نه ساعت کاری را کاهش می‌دهد و نه حاضر به پرداخت اضافه‌کار محیط‌بانان‌هاست.
در حدود یک سال گذشته، تعدادی از رؤسای محیط زیست شهرستان‌ها، مدیران کل محیط زیست استان‌ها و رؤسای مناطق حفاظت‌شده سعی کردند با تهدید محیط‌بانان به اخراج، اجبار آنها به ترک منطقه محل خدمت، ایجاد فشار

درخواست محیط بانان؛ محیط زیست به رأی دیوان عدالت اداری تمکین کند

تهدید محیط بانان شاکی به پرونده‌سازی

کاری و فشار روانی، هتک حرمت و فرستادن آنها به مناطق دور از خانواده و محل سکونت، این افراد را مجاب به پس‌گرفتن شکایت خود‌کنند.

محیط بانان را حراستی می‌کنند

گفتنی است صدور رأی دیوان عدالت اداری به نفع محیط‌بانان، موجب شده که دیگر محیط‌بانان نیز تشویق به طرح شکایت با هدف دریافت معوقات قانونی خود شوند. همین روند، مدیران کل محیط زیست و یگان حفاظت محیط زیست را که اتفاقا باید حافظ منافع محیط‌بانان باشند، دل‌نگران کرده و سعی دارند با تهدید آنها و حتی پرونده‌سازی و کشاندن محیط‌بانان شش‌گی به حراست و هیئت تخلفات اداری، آنها را از ادامه این روند قانونی منصرف کنند یا هزینه این اقدام را برای آنها و سایر همکارانشان بالا ببرند. تا حدی هم یگان و ادارات محیط زیست استان‌ها و شهرستان‌ها در این مسیر موفق بوده‌اند؛ چون توانسته‌اند تعدادی از محیط‌بانان را با اعمال فشار و اخذ تعهدنامه از پیگیری قانونی معوقاتشان منصرف کنند. علاوه‌براین گفته می‌شود تعدادی از محیط‌بانان در یک سال گذشته به دلیل طرح شکایت علیه اداره کل محیط زیست محل خدمت خود، از دریافت حق مأموریت و حق اضافه‌کاری محروم شده‌اند.

رای دیوان عدالت اداری به‌نفع محیط بانان

دقت داشته باشید که بر اساس ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار کارمندان دولت ۴۴ ساعت در هفته است و انجام خدمت خارج از وقت اداری مازاد بر ساعت مقرر قانونی، به موجب بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم پرداخت اضافه‌کاری در سقف مجاز قانونی است. بنابراین دیوان عدالت اداری با توجه به انجام خدمت خارج از وقت اداری به درخواست دستگاه اجرایی، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، مازاد بر ۱۷۶ ساعت در ماه، شکایت محیط‌بانان شاکي را وارد تشخیصی داده و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به اجابت شکایت شاکي‌ها صادر کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

عدم تمکین محیط زیست به رأی دیوان عدالت اداری قانونی است؟

در ششم مردادماه سال جاری (۱۴۰۳)، سرهنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور، در نامه‌ای خطاب به مدیرکل محیط زیست استان آذربایجان غربی با موضوع «آرای کاهش ساعت کاری محیط‌بانان» ضمن اشاره به شکایت ۱۵ نفر از محیط‌بانان این استان و اخذ رأی در مورد کاهش ساعت کاری و پرداخت معوقات اضافه‌کاری، نوشته است که به موجب دستورالعمل یگان حفاظت سازمان محیط زیست، برنامه کاری محیط‌بانان ۱۵ روز خدمت و ۱۵ روز استراحت تعیین و باید حداکثر آن شیفت از پنج شبانه‌روز متوالی تجاوز نکند. بنابراین ۱۵ روز خدمت جزء وظایف تکلیفی مأموران محیط زیست است و بابت ۱۵ روز خدمت مشمول پرداخت فوق‌العاده اضافه‌کاری نمی‌شوند؛ چون خدمتی خارج از وقت اداری و بیش از ابامی که مکلف به انجام آن هستند انجام نداده‌اند تا مستحق دریافت اضافه‌کاری باشند. بنابراین الزام قانونی بر اجرای خواسته افراد شاکي وجود ندارد. این نامه یعنی با وجود رأی دیوان عدالت اداری، یگان محیط زیست سعی دارد از پرداخت حق‌و‌حقوق محیط‌بانان اجتناب کند. باید پرسید آیا عدم تمکین به رأی دیوان عدالت اداری رفتاری قانون‌مدارانه است؟

در ششم مردادماه سال جاری (۱۴۰۳)، سرهنگ جمشید محبت‌خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور، در نامه‌ای خطاب به مدیرکل محیط زیست استان آذربایجان غربی با موضوع «آرای کاهش ساعت کاری محیط‌بانان» ضمن اشاره به شکایت ۱۵ نفر از محیط‌بانان این استان و اخذ رأی در مورد کاهش ساعت کاری و پرداخت معوقات اضافه‌کاری، نوشته است که به موجب دستورالعمل یگان حفاظت سازمان محیط زیست، برنامه کاری محیط‌بانان ۱۵ روز خدمت و ۱۱ روز استراحت تعیین و باید حداکثر آن شیفت از پنج شبانه‌روز متوالی تجاوز کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

دقت داشته باشید که بر اساس ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار کارمندان دولت ۴۴ ساعت در هفته است و انجام خدمت خارج از وقت اداری مازاد بر ساعت مقرر قانونی، به موجب بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم پرداخت اضافه‌کاری در سقف مجاز قانونی است. بنابراین دیوان عدالت اداری با توجه به انجام خدمت خارج از وقت اداری به درخواست دستگاه اجرایی، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، مازاد بر ۱۷۶ ساعت در ماه، شکایت محیط‌بانان شاکي را وارد تشخیصی داده و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به اجابت شکایت شاکي‌ها صادر کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

دقت داشته باشید که بر اساس ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار کارمندان دولت ۴۴ ساعت در هفته است و انجام خدمت خارج از وقت اداری مازاد بر ساعت مقرر قانونی، به موجب بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم پرداخت اضافه‌کاری در سقف مجاز قانونی است. بنابراین دیوان عدالت اداری با توجه به انجام خدمت خارج از وقت اداری به درخواست دستگاه اجرایی، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، مازاد بر ۱۷۶ ساعت در ماه، شکایت محیط‌بانان شاکي را وارد تشخیصی داده و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به اجابت شکایت شاکي‌ها صادر کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

دقت داشته باشید که بر اساس ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار کارمندان دولت ۴۴ ساعت در هفته است و انجام خدمت خارج از وقت اداری مازاد بر ساعت مقرر قانونی، به موجب بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم پرداخت اضافه‌کاری در سقف مجاز قانونی است. بنابراین دیوان عدالت اداری با توجه به انجام خدمت خارج از وقت اداری به درخواست دستگاه اجرایی، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، مازاد بر ۱۷۶ ساعت در ماه، شکایت محیط‌بانان شاکي را وارد تشخیصی داده و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به اجابت شکایت شاکي‌ها صادر کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

دقت داشته باشید که بر اساس ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار کارمندان دولت ۴۴ ساعت در هفته است و انجام خدمت خارج از وقت اداری مازاد بر ساعت مقرر قانونی، به موجب بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، مستلزم پرداخت اضافه‌کاری در سقف مجاز قانونی است. بنابراین دیوان عدالت اداری با توجه به انجام خدمت خارج از وقت اداری به درخواست دستگاه اجرایی، یعنی سازمان حفاظت محیط زیست، مازاد بر ۱۷۶ ساعت در ماه، شکایت محیط‌بانان شاکي را وارد تشخیصی داده و به استناد مواد ۱۰ و ۱۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری حکم به اجابت شکایت شاکي‌ها صادر کرده است. حتی در مواردی مبلغی که ادارات کل باید به محیط‌بان پرداخت کنند تعیین شده، اما یگان حفاظت محیط زیست سعی دارد از اجرای رأی دیوان ظفره برود؛ چون فرمانده یگان محیط زیست اعلام کرده الزام قانونی بر اجرای خواسته محیط‌بانان شاکي وجود ندارد.

نگاه

تهران به حال خود

رها شده است

فرارو: قرار است بر اساس قانون، در سال ۱۴۰۵ سرشماری عموم، نفوس و مسکن انجام شود، اما حتی با استناد به آخرین آمار نفوس و مسکن جمعیت تهران نسبت به زیرساخت‌ها و امکانات طراحی‌شده استاندارد حدود دو برابر است. با توجه به تغییرات اقلیمی و کمبود بارش‌ها در پایتخت، تهران حتی در زمینه منابع زیرزمینی و طبیعی با چالش‌هایی مواجه است و در این شرایط، این پرسش‌ها مطرح است که چرا جمعیت تهران از حد عادی فراتر رفته و این افزایش جمعیت چگونه قرار است با توجه به زیرساخت‌های موجود، خدمات دریافت کند؟ حسین ایمانی‌جاجرمی، جامعه‌شناس و عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، در گفت‌وگو با فرارو به این پرسش‌ها پاسخ داده است.

تهران تا زمانی که آب و هوا باشد، افزایش جمعیت دارد

حسین ایمانی‌جاجرمی به فرارو گفت: «وضعیت تهران در حوزه مطالعات شهری به‌عنوان بزرگ سری شهری یا ماکروسفالی شهری شناخته می‌شود. یعنی همان بیماری‌ای که سر فرد بیش از اندازه بزرگ می‌شود و بدن او نمی‌تواند این وضعیت را تحمل کند. وضعیت ایران هم این‌طور است که پایتخت، رشد غول‌آسایی را تجربه کرده، درحالی‌که سایر نقاط کشور چنین رشدی را تجربه نکرده‌اند. با توجه به اینکه تهران ارزش افزوده بالاتر، فرصت ارتقای شغلی بیشتر و خدمات فرهنگی-آموزشی بیشتر و امکان سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی ازجمله مسکن را دارد و حتی سبک زندگی در تهران با سایر شهرها متفاوت است و نسبت به سایر نقاط کشور مدرن‌تر است، شاهد افزایش جمعیت این شهر هستیم؛ تا زمانی‌که مسئله توسعه‌نیافتگی دیگر شهرها را حل نکنیم، تهران تا زمانی‌که آبی برای خوردن و هوایی برای نفس‌کشیدن نباشد، افزایش جمعیت خواهد داشت. بنابراین، این وظیفه حکومت است که فکری اساسی کرده و وضعیت موجود را درمان کند. همین اتفاق برای فرانسه هم رخ داده و پاریس نسبت به سایر مناطق فرانسه، وضعیت افزایش جمعیت را داشته و در نتیجه به سراغ برنامه‌های آمایش سرزمین رفته‌اند. اما تفاوت آنها

با ما این است که در تصمیم خود جدی بوده‌اند و اکنون پاریس بیش از دو میلیون جمعیت ندارد. در واقع پاریس به شهری برای سرگرمی تبدیل شده و شهرهای اطراف پاریس که تازه‌تاسیس هستند، جمعیت پایتخت را کاهش داده‌اند.» او افزود: «مسئله ما در تهران این نیست که متوجه شرایط نیستیم یا فکری برای وضعیت موجود نکرده‌ایم. حتی در دهه ۱۳۴۰ متوجه این مسئله شده بودیم و برنامه‌هایی برای آمایش سرزمین تدارک دیده شده بود؛ اما وقوع انقلاب، سپس جنگ و حضور دولت‌هایی که اغلب در این حوزه نابلد یا بی‌توجه به مسائل اساسی کشور بودند و ایدئولوژیک فکر می‌کردند، باعث شد این بحث مغفول بماند تا اکنون به مرحله‌ای برسیم که استان تهران ۱۴ میلیون و شهر تهران حدود ۹ میلیون نفر جمعیت داشته باشد. به‌رحال ما از ۵.۵ میلیون نفر جمعیت استاندارد تهران عبور کرده‌ایم؛ بنابراین وارد بحران شده‌ایم. متأسفانه بخشی از منافع سیاست‌های مدیریت شهری ما در تراکم‌فروشی و صدور پروانه و امتالهم است. به‌جای اینکه فکری به حال وضعیت شهر شود، تهران به بزرگ‌ترشدن خود ادامه می‌دهد. برای مثال، منطقه ۲۲ که قرار بود منطقه‌ای با کاربری‌های ورزشی و فرهنگی بزرگ‌مقیاس باشد، زیر ساخت‌وساز رفته است. این نوع تصمیم‌گیری‌های شهرداری تهران باعث افزایش جمعیت بی‌برنامه شهر شده است؛ به همین دلیل از مشکل کمبود آب آشامیدنی تا کمبود پارک و مترو را شاهد هستیم. حتی با مشکل کمبود مدرسه نیز مواجهیم. متأسفانه تهران به حال خود رها شده و ممکن است هر اتفاقی هم رخ دهد، اگر نگاه عقلانی داشته باشیم، این اتفاق خوبی نیست؛ چون پایتخت مهم‌ترین شهر هر کشور محسوب می‌شود و نمی‌شود به مسائل پایتخت بی‌توجه بود.» این استاد دانشگاه گفت: «ما باید نگاه خود را به شهر تهران تغییر دهیم. ما یک تهران تاریخی داریم که می‌تواند از سال ۱۳۵۷ باشد و یک تهران بزرگ‌شده که تبدیل به یک کلان‌شهر شده است؛ بنابراین تهران در سال‌های پس از انقلاب یک شهر بزرگ‌تر با نیازهای بیشتر در حوزه زیرساخت است، اما متأسفانه این زیرساخت‌ها هم‌راستا با توسعه شهر تهران رشد نکرده‌اند.»

www.Hamiasociation.org

@Hami_association

۰۲۱-۸۸۸۴۳۸۷۲

من یک حامی هستم

انجمن حامی حمایت از توسعه فضاهای آموزشی و فرهنگی